

Nr 57.

Utlåtande i anledning av väckt motion om förhöjd livränta åt E. A. Göransson med anledning av olycksfall i arbete.

(5:e avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Fredriksson* väckt motion (II: 413) har hemställts, att Erik Alfred Göransson får uppbära livränta i anledning av honom den 19 december 1945 övergången olycksfall i arbete efter en invaliditetsgrad av 33 $\frac{1}{3}$ procent fr. o. m. den 19 januari 1952 och så länge någon väsentlig förbättring av arbetsförmågan icke inträffar.

Till stöd för ifrågavarande förslag anför motionären följande.

Erik Alfred Göransson från Håksberg arbetade såsom diversearbetare vid Håksbergs nya gruvaktiebolag. Den 19 december 1945, då han tjänstgjorde som vagnkarl vid sliglastning samt stod på en vagnsbuffert och lutade sig ned för att ta emot en hink, föll omkring 200 kg slig från en lastskopa ner över nacken på honom. Han föll till marken — fallhöjd en meter — svimmade ej men blev yr och litet omtöcknad. Följande dag besökte han länsläsarettet i Ludvika, där han sjukskrevs 10 dagar under diagnos »kontusion av ryggen med smärtor i vänster arm och vänster ben». Något senare ställdes diagnosen skullskada. Han blev efter olycksfallet sängliggande i 13 månader och har sedermera praktiskt taget ej mer varit i arbete. Flera gånger har han fått försöka med lättare arbete, men det har misslyckats.

Till en början erhöll han sjukpenning från riks försäkringsanstalten och sedermera livränta, först efter 66 $\frac{2}{3}$ procent invaliditet, därefter efter 33 $\frac{1}{3}$ procent och senare fram t. o. m. den 18 januari 1954 efter 20 procent invaliditet. Den sistnämnda procentsatsen meddelades för tiden 19 januari 1952 —18 januari 1954; beslutet fastställdes av försäkringsrådet.

Ersättningsfrågan har i upprepade omgångar varit föremål för prövning i riks försäkringsanstalten och försäkringsrådet, och i samband därmed har Göransson varit föremål för grundliga läkarundersökningar. En utförlig sammanställning av undersökningsresultaten har lämnats av professor B. Jacobowsky i ett yttrande till försäkringsrådet den 15 juli 1953. Beträffande den läkarmässiga bedömningen i ärendet torde få hänvisas till detta yttrande och övriga handlingar i ärendet, vilka överlämnats till vederbörande utskott.

Av de läkare som uttalat sig angående Göransson har åtskilliga ansett att hans tillstånd utlösts av olycksfallet, medan vissa andra velat hänföra arbetsförmågan delvis till andra förhållanden varom i handlingarna när-

mare kan utläsas. Riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet har utgått ifrån att besvären i varje fall i viss mån är betingade av olyckshändelsen. Det har sålunda endast varit fråga om att skälighetsmässigt bedöma hur stor invaliditetsprocent, som sammanhänger med detta olycksfall. Riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet har stannat för att bedöma denna till 20 procent. Enligt professor Jacobowsky — vars yttrande legat till grund för försäkringsrådets bedömning — vore det skäligt att räkna med en livränta efter 25—33 $\frac{1}{3}$ procent. Inom försäkringsrådet har yppats skiljaktig mening av ledamoten Sölvén, som ansett att Göranssons invaliditet icke kan uppskattas till mindre än 33 $\frac{1}{3}$ procent.

Göransson är sedan olycksfallet praktiskt taget arbetsoförmögen. Hans hustru är anställd som köksbiträde; hennes arbetsinkomst uppgick under tiden 1 januari—30 november 1953 till ca 3 400 kronor. Göranssons livränta sänktes till 20 procent fr. o. m. den 19 juli 1949 och utgår efter denna procentsats t. o. m. den 18 januari 1954. Beslut om livränta för tid efter sistnämnda dag har ännu icke meddelats. Med hänsyn till omständigheterna synes det rimligt att Göransson tillerkännes en högre livränta än efter 20 procent. Med hänsyn till den faktiska invaliditetens omfattning vill jag föreslå, att livräntan beräknas till 33 $\frac{1}{3}$ procent. I likhet med vad som generellt föreslagits i proposition nr 43 till årets riksdag för de fall, som upptagits i denna proposition, bör livräntehöjningen få utgå med två års retroaktivitet, vilket här synes böra beräknas fr. o. m. den 18 januari 1954. Visserligen har riksförsäkringsanstalten, som nämnts, icke ännu fattat beslut om livränta efter sistnämnda dag. Därest ingen väsentlig förbättring av den totala invaliditetsgraden inträffar före riksförsäkringsanstaltens nästa bedömning i ärendet bör emellertid invaliditetsgraden på grund av olycksfallet jämväl i fortsättningen få bedömas till 33 $\frac{1}{3}$ procent.

Skillnaden mellan vad Göransson äger uppbära enligt riksförsäkringsanstaltens beslut och den ersättning som han kan komma att tillerkännas genom riksdagens beslut synes böra bestridas från det under huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m.

Till komplettering av de i motionen lämnade uppgifterna må framhållas, att — enligt inhämtad uppgift — riksförsäkringsanstalten numera fattat beslut i fråga om livränta åt Göransson för tidsperioden den 19 januari 1954 —den 18 januari 1956 och därvid fastställt invaliditetsgraden till oförändrat 20 procent.

Utskottet. I ett denna dag avgivet utlåtande i anledning av väckt motion om förhöjd ersättning i visst fall i anledning av sjukdom ådragen under militärtjänstgöring — utlåtande nr 56 — har utskottet framhållit det vanskliga i att genom särskilt beslut av riksdagen skulle vidtagas jämkning i en utav vederbörande ansvariga myndigheter fastställd procentuell nedsättning i en persons arbetsförmåga ävensom uttalat, att detta med säkerhet skulle leda till svåröverskådliga konsekvenser. Från denna utgångspunkt kan utskottet — som tagit närmare del av den till ärendet

hörande utredningen — även med behjärtande av de ömmande omständigheterna icke tillstyrka någon åtgärd i den nu väckta motionens syfte. Utskottet hemställer därför,

att motionen II: 413 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 23 mars 1954.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 55.